

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený obecnou zmocněnkyní Mgr. B. V., proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 687/24, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v zajištění vozidla tov. zn. Renault Laguna Grandtour N1, státní poznávací značky X, ode dne 12. 6. 2023, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2025, č. j. 31 A 7/2024-103,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Věc se týká řízení o žalobě vlastníka vozidla na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), který spočíval v tvrzeném trvajícím zajištění jeho vozidla Policií České republiky (dále jen „policie“) z důvodu nesložení kauce řidičem podezřelým ze spáchání přestupku podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (není-li uvedeno jinak, je dále vždy odkazováno na tento zákon v uvedeném znění). Řešena je právní otázka, v jaké míře má být v potvrzení o zajištění vozidla vydaném podle § 124c odst. 2 zákona o silničním provozu (nyní § 124c odst. 3 tohoto zákona) konkretizován důvod uložení kauce, aby byly splněny zákonné podmínky zajištění vozidla podle § 124c odst. 1 písm. a) tohoto zákona.

[2] Žalobce je vlastníkem a provozovatelem vozidla tov. zn. Renault Laguna Grandtour, státní poznávací značky X (dále jen „vozidlo“), které využívá při svém podnikání. Dne 12. 6. 2023 v 7:21 hodin, kdy toto vozidlo projíždělo silnicí nacházející se v městysu Svitávka (ve směru jízdy Boskovice – Míchov), je policejní hlídka podrobila silniční kontrole. Vozidlo řídil M. S. (dále jen „řidič“), u něhož byla orientačním vyšetřením na přítomnost návykových látek zjištěna přítomnost látky amfetamin/metamfetamin. Řidič nepředložil

řidičský průkaz, načež policejní hlídka z nahlédnutí do registru řidičů zjistila, že dne 4. 6. 2022 pozbyl řidičské oprávnění. Z úředního záznamu policie o kontrole řidiče vyplývá, že jeho chování bylo odmítavé, na místě nespolupracoval a hrozilo, že by se mohl vyhýbat správnímu řízení. Policie mu proto uložila, aby složil kauci ve výši 50 000 Kč podle § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu. Protože řidič kauci na místě nesložil, policejní hlídka podle § 124c odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu zajistila vozidlo jeho odtahem na odstavňé parkoviště.

[3] Příkazem Městského úřadu Boskovice (dále jen „městský úřad“) ze dne 19. 7. 2023, č. j. DMBO 29586/2023, byl řidič uznán vinným spácháním přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d) a § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu a byla mu uložena pokuta ve výši 40 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 20 měsíců. Příkaz nabyl právní moci dne 9. 8. 2023. Řidič ve stanovené lhůtě 30 dnů pokutu neuhradil.

[4] Dopisem ze dne 6. 8. 2023 požádal žalobce žalovaného o sdělení informací o zajištěném vozidle. Žalovaný mu přípisem ze dne 21. 8. 2023 sdělil okolnosti zajištění vozidla a ve věci jeho navrácení jej odkázal na městský úřad, jemuž bylo přestupkové jednání řidiče postoupeno. Dopisem ze dne 16. 10. 2023 žalobce požádal žalovaného o poskytnutí záznamu o dopravním přestupku s pokynem k odtahování vozidla a současně žádal o prověření postupu policie, která zajistila jeho majetek, aniž by jej o tom vyrozuměla. Žalovaný prostřednictvím ředitele územního odboru Blansko přípisem ze dne 8. 11. 2023 žalobci sdělil, že postup policie byl v souladu s právními předpisy a judikaturou Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), a odkázal jej na možnost bránit se proti postupu policie zásahovou žalobou. Potvrzení o zajištění vozidla, které žalobci zaslal městský úřad, mu bylo doručeno dne 6. 12. 2023.

II. První rozsudek krajského soudu a zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu

[5] Žalobce podal dne 2. 2. 2024 k poštovní přepravě žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, jejíž návrh zprvu formuloval tak, aby Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozhodl, že „zásah žalovaného, spočívající v pokynu k odtahování vozidla žalobce tak, jak je uveden v Potvrzení o zajištění vozidla ze dne 12. 6. 2023, byl nezákonný“ a že žalovanému se „zakazuje, aby v porušování práva žalobce pokračoval“, a „přikazuje, aby obnovil stav před zásahem“. Pro případ, že krajský soud shledá zásah nezákonným až okamžikem, kdy odpadl důvod k zajištění vozidla pro naplnění účelu správního řízení, měl krajský soud rozhodnout, že „zásah žalovaného, spočívající v zadržování vozidla žalobce okamžikem, kdy odpadl důvod pro zajištění vozidla žalobce na základě Potvrzení o zajištění vozidla ze dne 12. 6. 2023, byl nezákonný“. Podle žalobce nebyly naplněny důvody pro zajištění vozidla.

[6] V průběhu řízení byl stěžovatel vyzván k upřesnění žalobního návrhu. Krajský soud jej upozornil na to, že podle § 124c odst. 1 a 4 zákona o silničním provozu (od 1. 1. 2024 se dřívější odstavec 4 označuje jako odstavec 5), mohl žalovaný do práv žalobce zasáhnout dvěma způsoby. Prvním možným zásahem bylo „zajištění“ vozidla, které má povahu jednorázového zásahu, který již netrvá. Žalobce mohl požadovat pouze to, aby krajský soud jeho nezákonnost deklaroval. Druhým možným zásahem bylo následné „zadržování“ vozidla, které mělo povahu trvajícího zásahu. Žalobce se mohl záporně zásahovou žalobou především domáhat odstranění závadného stavu.

pokračování

[7] Na tuto výzvu reagoval žalobce návrhem, aby krajský soud rozhodl, že „zásah žalovaného, spočívající v zajištění vozidla [...] tak, jak je uveden v Potvrzení o zajištění vozidla ze dne 12. 6. 2023, byl nezákonný“ (navrhovaný výrok I.), „žalovaný je povinen zdržet se nezákonného zadržování vozidla [...]“ (navrhovaný výrok II.) a „žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před nezákonným zásahem a žalobci vydal vozidlo [...] navrácením na místo, z něhož bylo dne 12. 6. 2023 odtazeno, a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku“ (navrhovaný výrok III.).

[8] Krajský soud rozsudkem ze dne 25. 6. 2024, č. j. 31 A 7/2024-70, žalobu odmítl v části, v níž se žalobce domáhal určení nezákonnosti zajištění vozidla dne 12. 6. 2023 (výrok I.). Ve zbývajících částech týkajících se zadržování vozidla žalobu zamítl (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky III. a IV.). Dospěl k závěru, že samotné „zajištění“ vozidla policií mělo povahu jednorázového zásahu a bylo nutné je odlišit od následného „zadržování“ vozidla policií, které mělo povahu zásahu trvajících. Jelikož z dopisu žalobce ze dne 16. 10. 2023, který je součástí správního spisu, bylo zjevné, že nejpozději k tomuto dni musel vědět o okolnostech zásahu spočívajícího v „zajištění“ vozidla, začala mu tímto dnem plynout subjektivní dvouměsíční lhůta k podání žaloby, která marně uplynula dne 18. 12. 2023. Žalobce podal žalobu k poštovní přepravě až dne 2. 2. 2024, pročež byla v části týkající se „zajištění“ vozidla opožděná.

[9] V rozsahu tvrzeného trvajících zásahu spočívajícího v dalším „zadržování“ vozidla byla žaloba přípustná a podána včas. Krajský soud uvedl, že s ohledem na odmítnutí žaloby v části týkající se „zajištění“ vozidla se nemohl zabývat většinou žalobních námitek, které se týkaly zákonnosti tohoto jednorázového zásahu. Posuzovat mohl pouze splnění podmínek pro vrácení vozidla, které byly upraveny v § 124c odst. 5 zákona o silničním provozu, ve znění účinném od 1. 1. 2024. Krajský soud nicméně nepřisvědčil námitce, že projednáním přestupku řidiče odpadl důvod dalšího zadržování vozidla.

[10] Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 2. 2025, č. j. 5 As 200/2024-35, č. 4672/2025 Sb. NSS, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Neztotožnil se s právním názorem, že v případě zajištění vozidla ve smyslu § 124c zákona o silničním provozu lze rozlišovat zásahy označené jako „zajištění“ a „zadržování“ vozidla. Zajištění vozidla policií podle § 124c odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu je ve vztahu k jeho vlastníkovu nebo provozovateli zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., který počíná okamžikem, kdy je vozidlo zajištěno použitím technického prostředku nebo odtazeno, a trvá až do jeho uvolnění. Nelze rozlišit provedení zajištění vozidla a jeho následné zadržování jako dva relativně samostatné zásahy, neboť jde o jeden trvajících zásah. Po celou dobu zajištění vozidla musí být splněny podmínky stanovené v § 124c odst. 1 písm. a) ve spojení s § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu a zároveň nesmí být dán žádný z důvodů pro uvolnění zajištěného vozidla podle § 124c odst. 5 tohoto zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2024. Neobstojí proto důvod, pro který krajský soud po žalobci požadoval upřesnění žalobního návrhu způsobem, jak to učinil ve své výzvě. Krajský soud se při rozhodování o jeho žalobě měl zabývat i námitkami zpochybňujícími splnění podmínek podle § 124c odst. 1 písm. a) ve spojení s § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu, včetně toho, zda žalovaný mohl po řidiči požadovat zaplacení kauce v určené výši.

III. Druhý (nyní napadený) rozsudek krajského soudu

[11] Krajský soud ve věci znovu rozhodl napadeným rozsudkem. Při svém rozhodování byl vázán právním názorem vysloveným v rozsudku NSS č. j. 5 As 200/2024-35, že zajištění vozidla podle § 124c odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu je jedním trvajícím zásahem, načež shledal žalobu přípustnou a včas podanou. Jde-li o vlastní posouzení žaloby, krajský soud zdůraznil, že zajištění vozidla je podle § 124c odst. 1 písm. a) ve spojení s § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu podmíněno existencí alespoň jednoho z důvodů pro uložení kauce, uložení této kauce a konečně jejím neuhrazením ze strany řidiče. V potvrzení o zajištění vozidla je jako důvod pro uložení kauce uvedeno důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat řízení o přestupku, toto potvrzení se ale omezuje na konstatování blíže nekonkretizovaného „chování řidiče“. Není zřejmé, o jaké chování mělo jít. Zákonost uložení kauce nepodporují ani další dokumenty – úřední záznam a oznámení o přestupku. Ty se sice zmiňují o tom, že chování řidiče bylo odmítavé a na místě nespolupracoval, avšak samotný způsob komunikace řidiče s policisty není dostatečným důvodem pro uložení kauce.

[12] Zákonost zásahu nedokládají ani skutečnosti uvedené žalovaným ve vyjádření k žalobě. Ignorance povinností řidiče je trestána jako přestupek, jeho spáchání ovšem nemůže být považováno za důvod pro uložení kauce. Skutečnost, že má řidič trvalý pobyt evidován na adrese městského úřadu, žalovaný uvedl poprvé ve vyjádření k žalobě. V řízení o zásahové žalobě je takový postup sice možný, nicméně žalovaným nově uváděné skutečnosti by měly směřovat k doložení zákonosti důvodu uložení kauce uvedeného v potvrzení o zajištění vozidla. Tím je výlučně „chování řidiče“. Pod takto vymezený důvod, byť značně široký, nelze adresu trvalého pobytu na ohlašovně podřadit. Pokud trvalý pobyt řidiče na ohlašovně nebyl důvodem pro uložení kauce, nemůže se jím stát ani zpětně. Kromě toho žalovaný tento důvod spojuje s tím, že vymáhání uložené pokuty po řidiči nebude možné. Kauce však byla řidiči uložena výlučně z důvodu podezření na vyhýbání se přestupkovému řízení. Zákonná podmínka pro uložení kauce obsažená v § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu nebyla v posuzované věci splněna, v důsledku čehož bylo podle krajského soudu od počátku nezákonné i zajištění vozidla.

IV. Kasační stížnost

[13] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., navrhl jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem pátého senátu vysloveným v rozsudku č. j. 5 As 200/2024-35, že zajištění vozidla je jediným trvajícím zásahem. Místo toho je třeba rozlišovat mezi zásahem spočívajícím v uložení kauce, které je jednorázovým relativně samostatným zásahem (ve své podstatě jde o „rozhodnutí“ policisty), a zajištěním vozidla, které je pouhým následkem nesložení kauce. Stěžovatel zpochybňuje argumenty pátého senátu, které jsou založeny jednak na jazykovém výkladu § 124c zákona o silničním provozu, který používá pojem „zajištění“, a nikoli „zadržování“ vozidla, jednak na skutečnosti, že výběr kauce i zadržování vozidla činí jediný správní orgán. Pátý senát měl s ohledem na kolizi s rozsudkem NSS ze dne 31. 7. 2019, č. j. 10 As 355/2017-101, č. 3923/2019 Sb. NSS, předložit věc rozšířenému senátu.

[14] Dále stěžovatel vytýká krajskému soudu, že nezákonně nepřihlédl ke skutečnosti, že řidič měl bydliště na adrese městského úřadu. Krajský soud s odkazem na 10 let stará

pokračování

rozhodnutí správních soudů přepjatě formalisticky vychází z koncepce „*co není na potvrzení o výběru kauce, to neexistuje*“. Judikatura Nejvyššího správního soudu ovšem v mezidobí prošla vývojem, vedle něhož krajským soudem odkazovaná judikatura nemůže v současnosti obstát. Jde např. o to, že krajský soud může zjistit důvody (ne)zákonnosti zásahu odlišné od důvodů, jaké uvedl správní orgán, nebo může sám provést test proporcionality. Krajský soud účelově a formalisticky stěžovateli vytkl, že ve vyjádření k žalobě spojil bydliště řidiče na úřadě s nevymahatelností uložené pokuty. Tato obecně známá skutečnost měla být předmětem jeho hodnocení, byla však opomenuta s poukazem na to, že stěžovatel na potvrzení o zajištění vozidla spojil uložení kauce s obavou o vyhýbání se řidiče přestupkovému řízení. Tím si v rozporu se svou nalézací úlohou v podstatě „vyzobával“ argumenty, které se mu hodily pro předem připravené řešení, aniž by sám „nalézal pravdu“. Pro přezkum bylo rozhodné, zda důvody pro uložení kauce materiálně existovaly, a nikoli absolutní formální preciznost vydaného potvrzení.

[15] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V. Zákonné předpoklady věcného rozhodnutí o kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost byla podána osobou k tomu oprávněnou a včas a za stěžovatele jedná pověřená osoba mající vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[17] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná „*proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu*“. Obecné pravidlo o nepřipustnosti opakované kasační stížnosti je důsledkem vázanosti Nejvyššího správního soudu vlastním právním názorem vysloveným dříve ve stejné věci. Platí, že tímto právním názorem je „*vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s.*“ (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS). Jak vyplývá z citovaného ustanovení, některé výjimky z tohoto pravidla stanoví přímo zákon. Judikatura zase dovodila další výjimky, které se týkají případů, kdy Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí soudu pro procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Vždy je třeba posuzovat přípustnost jednotlivých námitek. Přípustné budou jen ty námitky, které stěžovatel nemohl uplatnit již v předešlé kasační stížnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS).

[18] V posuzované věci je kasační stížnost přípustná, nikoli však první okruh stěžovatelem uplatněných námitek. Nejvyšší správní soud je v posuzované věci vázán závazným právním názorem vysloveným v rozsudku č. j. 5 As 200/2024-35, který se týká povahy žalobou napadeného zásahu stěžovatele spočívajícího v zajištění vozidla a od něhož se odvíjí posouzení včasnosti žaloby, jak ji původně vymezil žalobce. Novému posouzení tohoto důvodu kasační stížnosti brání § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval výlučně námitkou proti právnímu závěru o nezákonnosti zajištění vozidla.

VI. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i vad řízení, ke kterým přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Jediná přípustná námitka stěžovatele se týká právní otázky, zda byly splněny zákonné podmínky pro zajištění vozidla. Stěžovatel vytkl krajskému soudu formalistický přístup, neboť se při posuzování důvodu zajištění vozidla omezil na důvod výslovně uvedený v potvrzení o zajištění vozidla vydaném podle § 124c odst. 2 zákona o silničním provozu. Krajský soud měl podle stěžovatele sám spojit označený důvod zajištění vozidla, který spočíval v důvodném podezření, že se žalobce bude vyhýbat řízení o přestupku, s trvalým pobytem řidiče evidovaným na adrese městského úřadu.

[22] Pro posouzení věci byla rozhodující následující zákonná úprava. Podle § 124c odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2025, „[j]e-li policista oprávněn vybrat kauci a řidič kauci na výzvu nesloží, přikáže policista řidiči jízdu na nejbližší místo z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích vhodné k odstavení vozidla a a) zajistí vozidlo použitím technického prostředku nebo jeho odtahem, nebo b) zakáže pokračovat v jízdě a zadrží tabulky registrační značky vozidla; pokud je řidič vozidla odmítne na výzvu policisty vydat, tabulky registrační značky odejme“.

[23] Jednou z podmínek zajištění vozidla je oprávnění policisty vybrat kauci. Toto oprávnění upravuje § 124a odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2025, podle něhož „[p]olicista je při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích oprávněn vybrat kauci v rozmezí od 3 500 Kč do 50 000 Kč od řidiče, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle tohoto zákona, je-li důvodné podezření, že se bude vyhýbat řízení o přestupku nebo že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné“.

[24] Důvod uložení kauce, jejíž nevybrání bylo důvodem, pro které policista zajistil vozidlo, musí být řidiči sdělen a uveden v potvrzení o zajištění vozidla. Ustanovení § 124c odst. 2 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 31. 12. 2023, stanovilo, že „[p]ři postupu podle odstavce 1 poučí policista řidiče o podmínkách uvolnění vozidla nebo vrácení osvědčení o registraci vozidla a vystaví ve 3 vyhotoveních potvrzení o zajištění vozidla nebo osvědčení o registraci vozidla. V potvrzení uvede důvod zajištění, důvod uložení kauce a její výši a správní orgán příslušný k vedení řízení o přestupku. Pro nakládání s potvrzením a se zajištěním osvědčením o registraci vozidla se § 124a odst. 4 použije obdobně.“

[25] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že na potvrzení o zajištění vozidla je třeba vztahovat obdobné požadavky, jaké vymezila v minulosti jeho judikatura ve vztahu ke kauci podle § 125a odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 1. 7. 2006 do 19. 2. 2016. Z ní vyplývá, že na „vymezení důvodu uložení kauce, který je podle § 125a odst. 3 věta druhá zákona o silničním provozu třeba uvést v písemném potvrzení o jejím převzetí, nelze klást nároky vycházející z požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí podle § 68

pokračování

odst. 3 správního řádu. Postačí srozumitelné a okolnostem věci odpovídající stručné vyjádření, v čem policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení. Je totiž třeba přihlídnout k podmínkám, za nichž je potvrzení o převzetí kaucе vystavováno, když k tomuto dochází přímo zasahujícím policistou a bez ohledu na okolnosti, jakými jsou např. konkrétní místo či prostředí zásahu, frekvence provozu, povětrnostní situace či chování dotčeného řidiče v reakci na provádění silniční kontroly“ (rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013-48, odst. [24]).

[26] V řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, jehož předmětem je posouzení zákonnosti výběru kaucе, lze „vedle potvrzení o převzetí kaucе vycházet i z jiných podkladů, z nichž lze zjistit okolnosti uložení kaucе. Takovými podklady (důkazními prostředky) mohou být např. oznámení o přestupku, úřední záznamy, svědecké výpovědi či zvukové, obrazové nebo jiné nahrávky, které zachycují provádění zásahu a byly pořízeny v souladu se zákonem“ (rozsudek NSS č. j. 4 Aps 9/2013-48, odst. [25]; srov. též rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013-24, č. 2938/2014 Sb. NSS). Důvody výběru kaucе nicméně nemohou být uvedeny jen v úředním záznamu či oznámení o podezření ze spáchání přestupku, zatímco v potvrzení o zajištění vozidla by zcela chyběly. Platí, že v tomto potvrzení „musí být aspoň stručně zmíněny důvody výběru kaucе, které pak mohou být podrobněji specifikovány v dalších písemnostech“ (rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2015, č. j. 4 As 47/2015-34). Řidič musí mít možnost se s těmito důvody bezprostředně seznámit (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 As 6/2014-27, č. 3067/2014 Sb. NSS, odst. [35]).

[27] V případě důvodu vybrání kaucе podle § 124a odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu musí existovat důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat řízení o přestupku. Jakákoli skutečnost, s kterou lze spojovat tento důvod, tak musí dosahovat určité intenzity. Nepostačuje samotné podezření ze spáchání přestupku. Nejvyšší správní soud v minulosti uvedl, že důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat řízení o přestupku, lze spatřovat např. v tom, že „řidič nemá na území České republiky trvalé bydliště, popř. má nahlášen trvalý pobyt na obecním úřadě, v minulosti se přestupkovému řízení vyhýbal, brozí mu pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů, případně řidič sám avizuje, že přestupkové řízení bude mařit“ (rozsudek NSS č. j. 4 As 6/2014-27, odst. [40]). Zakládá-li uvedené důvodné podezření chování řidiče, musí být konkretizováno přímo v potvrzení o zajištění vozidla. Nepostačuje pouhý poukaz na (blíže nekonkretizované) jednání řidiče (rozsudek NSS č. j. 4 As 47/2015-34) nebo na to, že řidič „zaujal komunikačně minimalistický postoj a k přestupku, z jehož spáchání byl podezřelý, se nevyjádřil“, resp. že „s policisty nespolupracoval a odmítl podepsat předmětné oznámení a vyjádřit se k němu“ (rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 273/2014-32).

[28] V potvrzení o zajištění vozidla, které bylo vydáno řidiči podle § 124 odst. 2 zákona o silničním provozu, je jako důvod uložení kaucе označeno důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat řízení o přestupku, následuje popis jednání, kterým se měl dopustit přestupku, a dále konstatování, že „z chování řidiče vzniklo podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení“. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v souladu s výše shrnutou judikaturou nelze tento obecný důvod považovat za postačující k tomu, aby odůvodnil vybrání kaucе, a tudíž ani k zajištění vozidla pro případ, že kaucе není vybrána. Nic na tom nemění skutečnost, že adresa řidiče, která je uvedená v tomto potvrzení, je adresou městského úřadu. Pokud v ní policista spatřoval důvod uložení kaucе, měl tento důvod v potvrzení uvést.

[29] Chybějící důvod uložení kauce nemohl být zhojen ani jeho uvedením v úředním záznamu policie o kontrole řidiče. V něm může být tento důvod toliko blíže rozveden. Uvedený úřední záznam navíc pouze shrnuje, že při orientačním vyšetření na přítomnost návykových látek byla zjištěna přítomnost látky amfetamin/metamfetamin. Řidič se odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu (krev, moč) v nemocnici v Boskovicích a na místě nepředložil řidičský průkaz, načež byla zjištěna aktuálně platná blokáce pro všechny skupiny motorových vozidel. Popsané skutečnosti založily podezření k přestupku, není však zřejmé, z jakého důvodu zakládají také důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat řízení o přestupku. Konstatování, že „*chování [řidiče] bylo odmítavé, na místě nespolupracoval a hrozí, že by se mohl vyhýbat správnímu řízení*“, takovéto důvodné podezření rovněž nijak neobjasňuje.

[30] Neobstojí ani poukaz stěžovatele na to, že krajský soud je v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem obecně oprávněn zjistit důvody zásahu, které se mohou odlišovat od důvodů uvedených správním orgánem (srov. stěžovatelem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2024, č. j. 5 As 288/2024-35, odst. [16]), nebo provést test proporcionality (srov. stěžovatelem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2022, č. j. 10 As 300/2022-20, odst. [11]). Jak již totiž bylo uvedeno, zákonná úprava vztahující se na posuzovanou věc výslovně předpokládá uvedení důvodu uložení kauce v potvrzení o zajištění vozidla, a to právě za tím účelem, aby byl pro řidiče seznatelný. Při jeho posuzování je třeba vycházet z obsahu tohoto potvrzení. Krajský soud tak učinil správný závěr o nezákonnosti zajištění vozidla žalobce.

VII. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou a nezjistil ani žádnou z vad, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[32] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl úspěch ve věci a nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce sice ve věci plný úspěch měl, žádné náklady řízení mu ale nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. května 2026

JUDr. Radan Malík
předseda senátu